

Posudek vedoucí bakalářské práce

Název práce:

Alternativní školství v České republice – metoda Marie Montessori v předškolním věku

Autorka práce: Alžběta Kysilková

Posudek vypracovala: PhDr. Bc. Zuzana Svobodová, Ph.D.

Datum: 11. 6. 2018

Formální hodnocení:

Předložená bakalářská práce má rozsah 50 tiskových stran do Závěru včetně. Práce je doplněna grafy, které ukazují výsledky dotazníkového šetření praktické části práce. I v těchto, pro výzkumníky klíčových částech, se nacházejí v popiscích neopravené překlepy, navíc grafy nejsou číslovány, tedy lze odkázat jen na strany (první graf na s. 41, druhý graf na s. 44), v textu jsou neopravené chyby či překlepy – např. s. 19 („zažit“ namísto „zažít“); s. 24, pozn. 37 (překlep v příjmení jedné z autorek odkazované publikace); s. 35, 2. ř., 4. ř. (opakování: „známe“ namísto „známé“); s. 49 (chybějící písmeno: „s metodami alternativním školství“); vyskytují se i hrubé chyby (např. s. 28: „byli i mateřské školy“, s. 49: „Ze čtyř hypotéz byli“). Přesto uvedené chyby pro mě nebyly na překážku srozumitelnosti textu. Práce splňuje formální předpoklady pro daný typ vědeckého pojednání.

Obsahové hodnocení:

V teoretické části práce autorka nejdříve krátce představila pojem alternativní školství a dále se věnovala hlavnímu cíli dle titulu práce, tj. představit systém vzdělávání Marie Montessori („poukázat na možnosti alternativního vzdělávání [sic] v předškolním věku a blíže charakterizovat metodu Montessori“ – s. 7, srov. s. 49, srov. dále zejm. s. 50).

Slabinou práce jsou delší citace bez komentáře autorky, zvláště pokud se jedná o citace přímé, je více než vhodné v odborném textu uvést, proč je dotyčné citováno a jaký k tomu zaujímá autor vztah (např. s. 29–30).

Od s. 31 je zpracována praktická část práce, kde dle autorky práce bylo cílem „analyzovat rozšířenost informací o alternativním školství. S cílem zjistit názor laické veřejnosti, na vzdělávání alternativní metodou. Dále bylo cílem zjistit znalost veřejnosti o alternativní

výuce.“ (s. 31). K tomu autorka využila kvantitativní metodu dotazníkového šetření, se stoprocentní návratností, což není obvyklé a je třeba ocenit. Ze šetření pro mě vyplývají zajímavé výsledky: přestože byli respondenti zralí a vzdělaní lidé, přesto uvádějí, že informovanost o alternativním školství je u nás nedostatečná a sami by váhali se zápisem svého dítěte do tohoto typu školství. Dále jako nejnámější uvádějí Lesní školu a na dalším místě Montessori školy, následují školy Waldorfské a dále školy církevní. Naopak nejméně známé jsou Freinetovské školy a Jenský plán. Ukazuje se, že nedávná celospolečenská diskuze o Lesních školách zde jistě sehrála významnou roli. Je také otázkou, zda prostředí výuky a výchovy nehraje u rodičů hledajících či zajímavých se o alternativu ve vzdělávání zcela zásadní roli. Rovněž roli pedagoga vidí respondenti v alternativním školství odlišnou, než v běžném typu škol. Pokud by se autorka rozhodla navázat výzkumem kvalitativním, jistě by stálo za pozornost zaměřit se například k otázkám prostředí vzdělávání a k roli pedagoga v alternativním vzdělávání.

Závěr:

Autorka naplnila základní vytčený cíl, v teoretické části si cením i zamyšlení nad užitím pedagogiky M. Montessori v náboženském vzdělávání. Výzkumným šetřením autorka prokázala nedostatečnou informovanost o alternativním školství v naší zemi, čímž také doložila potřebnost zabývat se u nás dále poukazy na tento typ vzdělávání. V práci se vyskytují neopravené překlepy, včetně hrubých chyb.

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou: 3 (v závislosti na obhajobě – mj. také na zodpovězení níže uvedených otázek).

Otázky k obhajobě:

- 1) Kdo významný v celosvětových dějinách (i náboženských) dle neméně významné knihy pronesl výrok (či velmi podobná slova): „Nechte děti přijít ke mně.“ – kromě M. Montessori?
- 2) Pokuste se vyjádřit odborným termínem (alespoň jedním) náhled svět, který popisujete jako základní pro pedagogiku M. Montessori: „svět kolem nás je ve vzájemné souhře a předměty jsou na sobě závislé, mají svůj smysl a zákon“ (s. 24, podobně poslední věta na s. 20).
- 3) V jakém období působil Václav Příhoda? Je nějak spjat s rozvojem školství v ČR po r. 1989 (s. 8)?

V Praze dne 11. 6. 2018

PhDr. Bc. Zuzana Svobodová, Ph.D.